

המביא לך הוכחות כי בבחירות אלה ניקנו קולות בכסף קול עובר לסוחר

מה יכול לדחוף ערבי להצביע בעד מפלגה דתית-יהודית? מה יכול לדחוף אותו ערבי להצביע בעד רשימה ימנית-שוביניסטית, המזוהה עם שינאה לכל דבר ערבי? מה דוחף בני עדות נחשלות, שכל ימיהם מקוננים נגד השלטונות ונגד תנאי-מחייתם, להצביע בעד אותן המפלגות שהן ה-שלטון? המסקנה מתבקשת מאליה. גם ללא חקירה מעמית-

קה: מישהו קנה אותם. קניית קולות היא עבירה על החוק הפלילי. אבל בבחירות אלה, יותר מאשר בכל בחירות קודמות, נקנו רבבות קולות בפרהסיה. לפי הערכה סבירה, נקנו בכסף למעלה מ-15 מנדאטים לכנסת. איך בוצע ה-מיסחר הפלילי? חוקרי "העולם הזה" מגישים בעמודים אלה מיסחר אופייני של עובדות, שנאספו בכל רחבי הארץ.

בלי שיראו אותי יותר מידי, אחר שמעתי שאמרו להם: "הנהג הזה, ממור בן ממור, הסתלק". לא היתה להם ברירה אלא לחזור ברגל. רק העקשנים נישארו להכות למכונית שתחזיר אותם. כאמור, לא ראיתי כמו עיני ששילמו כסף. שמעתי מנהגים אחרים שהם ראו. היו כאלה שסיפרו שכל אחד קיבל לפי הגיל. הזקנים קיבלו פחות, הצעירים יחסית יותר. אזור גבעתי עליה ביפו — אומרים שהמערך קונה קולות. זה שקר. אני לא חבר בשום מפלגה ונכון שהצבעתי בעד המערך, ואני לא מתבייש בו, אבל המערך לא קונה קולות.

זה השמצה גסה. זה שקר. מפיצים שמועות כאלה כדי ללכלך את השם שלהם. המערך לא צריך לקנות קולות כדי לזכות ברוב.

אבל המפלגה שאני עבדתי אצלה ביום הבחירות, יא חביבי, קנתה את חצי ג'בלייה. היה נוסע איתי האיש שלהם, אחד צעיר כזה, מה יודע מהחיים שלו, בקושי בן 25-30. היה אומר לי "סע הלאה, פה ערבים. אלה לא באים בחשבון".

הוא היה אחראי רק על מרוקאים ועיראקים. היה מביא אותם מהדלת, הממור, אומר להם זה מתנה מאדון זה וזה, בשביל להוריד את שילטון מפא"י. כאילו האנשים האלה יודעים מהחיים שלהם מה זה שלטון מפא"י.

אחר-כך היה נותן להם את הפתק של הרשימה שלו. באמת טוב שנתן להם הפתק, לפה כל אלה לא יודעים צורה של אות. בלב שלי הייתי מתפלל שיעשו טעות ויצביעו בשביל מישהו אחר, בשביל הספורט.

אני לא אחד פרייר. אני דרתיש, אני. היום יש — אוכלים. מחר אין — לוקחים הלחאה. אני לא מפחד, אני אמרתי

שניקנו. כל שאר הקולות הקנויים היו של ספרדים ובני עדות המזרח.

גם האיש שחילק להם את התמורה היה איש עדות-המזרח. כנראה עסקן מקומי, או אדם המכיר היטב את הסביבה.

לגבי הנשים הזקנות פעל קוד פשוט מאד: "בקשיש". האיש היה פותח בשיחה עוד לפני שהן עלו על המכונית, החליף כמה משפטים מנומסים, שאל אותן בנימוס מה דעתן על מזג האוויר וניגש ישר לענין. זה היה מתחיל בערך כך: "אני יודע שאתן מצביעות בשבילנו. זה יודע בכל השכונה. למה אתן חושבות באתי לקחת אתכן מהבית? כולם אמרו לי לבוא כי אתם איתנו. כולם מדברים על זה שאתם איתנו. זה דבר ידוע. באמת, מגיע לכם משהו בשביל זה. ואלה מגיעים! דיברתי על זה עם החברים שצריך לתת לכם בקשיש קטן. מגיע לכם. באמת מגיע".

אני רוצה לציין שבאף אחד מהמקרים לא ראיתי שהוא נותן להם שטרות של כסף. האיש שלי הוציא בדרך כלל משהו מכיסו, משהו שלא יכולתי לראות, כמובן, והיה תוחב להן לתוך היד. ברוב המקרים הוא היה נענה בתודה רבה. כשהיינו מגיעים למקום, הייתה צריכה להעשות העבודה העיקרית. הוא היה אומר בדרך-כלל: "אולי אין פתקים בתוך הקלפי? עושים צרות עכשיו וצריך לעמוד הרבה זמן כדי לקבל את הפתק. יותר טוב תקבלו אתי עכשיו". הוא היה מוציא ערימה של פתקים מתוך החבילה, שהייתה מונחת עליידי, והיה מחלק שני פתקים. "בכל מקום תשימו אחד", היה מסביר לבחורות. "אסור לשים יותר מפתק אחד בכל מקום!"

בתחילת היום סוכם שאני צריך להתזיר את הבחורים עם תום ההצבעה. אחר-כך אמרו לי להתפרפר מהמקום

לה הן עדויותיהם של אנשים, אשר עסקו בעצמם ב-קניית קולות, או ראו מקרוב כיצד מבוצע המיסחר. חלק מהם — נהגימוניות, שעבדו בשביל המפלגות השונות. ההודעות נגבו בשבועה, וזהות האנשים שנתנו אותן שמורה במערכת.

וכך הם סיפרו, על מה שקרה באזורים שונים בארץ, ביום הבחירות:

אזור קריית שלום — רוב הקלפיות שלי היו במרחק של 10 דקות עד חצי שעה נסיעה ממקום הריכוז. שעות העומס באזור זה היו עד שעה 11 בבוקר, ומשעה 14.00 עד 17.00. בשעות האלה לא ראיתי שום פוילעי-שטיק. הכל התנהל כשורה, לפי מיטב ידיעתי.

ריב הנוסעים בשעות העומס הגדולות נסעו לבד, כלומר בלי הלווייה של העסקן המקומי של המפלגה שברשותה עבדתי (אני, אגב, אוהד של מפלגה יריבה), פרט לביקורת שיגרתית, שנערכה כדי לבדוק אם אני באמת מסיע את הנוסעים ליעד.

העסק התחיל אחרי שעה אחת-עשרה בבוקר ואחרי השעה חמש בערב. החלוקה הייתה בערך כך: בין אחת-עשרה ושתיים היו רוב הנוסעים ממין נקבה. עקרות-בית, זקנות, נשים שבאו עם הילד ביד. מה שמעניין במיוחד הוא שהגברים הבודדים שנסעו בשעות אלה היו זקנים, למעלה מגיל שישים. צעירים כמעט שלא היו, ובמידה שהיו, איש לא החליף איתם מילה.

עד כמה שזכור לי נתקלתי רק במקרה אחד, או לכל היותר שניים, שקולותיהם ניקנו ממש לאור היום. רוב הקנויים היו יוצאי עדות-המזרח. מכיוון שאני עצמי מוצא ספרדי, אני בהחלט לא משוחד. היו רק אשכנזים בודדים

כך הם הלכו לקלפי: על אנשים מסוגם שמו סוחר הקולות עין וביקשו לקנותם